

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Incarnatio Mystica Sive Christiformitas

Roger, Nicolaus

[Erscheinungsort nicht ermittelt], Anno MDCLXXXIV.

Cap. II. Christiformitas cum puero lesv in parvitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37940

potius deligat, & quibus potissimum studeat, hic ego proprios ac spectatissimos velut Christi characteres, per varias ejus ætates velut summa legens capita propono, quibus qui conformis erit imitando, erit omnino vita moribusque Christiformis.

CAPUT II.

Christiformitas cum puero Iesu in parvitate.

§. I.

Quid est aliud Incarnatio quam Verbi exinanitio, quã exitiosa hominis inflatio & superbia, jam inde ab audito illo *eritis sicut dii*, divinitatem affectantis, comprimitur? Tandiu dilata est ut interim Judæus legis suæ operibus ventosissimè tumens, conscius tandem inopiæ suæ fieret, & ex multiplici prævaricatione infinitam redemptoris necessitatem, & gratiæ agnosceret. Cœpta est eadem ab humilitate Virginis, quæ tum Dei-para fuit cum ancillam Domini se

professa est substernendo intellectum, voluntatemque verbo ac nutui divino. Perfecta denique illa est incomprehensibili Verbi ad carnem se abjicientis depreffione. Rapuerat hominam gloriam Deo, proculcaverat impudentissimè supremam ejus auctoritatem præcepti violatione: quis restituat? Parvulus datus nobis Deus homo. Hic subdens Deo se reddit, cum fœnore ereptam gloriam. Quid enim gloriosius Deo quàm subjici illius imperio hominem-Deum sibi æqualem? Hastenus nil adeo gloriosum fuerat Deo obedire hominem, at obedire Deum ipsum Deo, id verò magna est gloria, qua major nequit intelligi. Hinc Jesu nato canunt Angeli gloria in altissimis Deo, hinc Ecclesia Angelis succinens, gratias, inquit, agimus tibi propter magnam gloriam tuam, nempe Christum natum, sibi verò quid servat Deus-homo dans gloriam Deo, eaque se abdicans? Servat vilitatem

tem infantiae, fasciarum, vagitus, stabuli, propudiosam denique peccati notam circumcisus admittit. O pusillum! Quid porro vagit infans? quid in utero, in praesepi, in latebris domesticæ tam diuturnæ subjectionis, in cruce Deus absconditus quid prædicat, quid clamat? Nempe suum illud discite à me quia humilis sum corde. Quomodo humilis? Deo in altissimis gloriam restituendo, sibi in infimis assumendo servitatem, vilitatem, peccati similitudinem. Scholâ & cathedra multiplex, uterus, stabulum, domus Nazarena, crux, at unica Magistri lectio humilitas. Hæc videlicet una sufficit virtus, hæc prima, hæc media, hæc ultima. Hæc denique tota si vera & cordis est. Nemo unquam clarius quàm anima humilis Jesu perspexit, nil omnino habere se, quod non acceperit, eoque nec sibi gloriantum quasi non acceperit; nulla enim veri perspicacior extitit, proinde que

nec humilior. Hinc illud: ego vir videns paupertatem meam. Et illud: doctrina mea non est mea. At enim si non tua Domine JESU, quomodo tua? si tua, quomodo non tua? tu enim dicis utrumque, & mea doctrina, & non mea. Quæ est doctrina Patris nisi Verbum Patris? Ipse ergo Christus doctrina Patris, sed quia Verbum non potest esse nullius, sed alicujus, & suam doctrinam dixit seipsum, & non suam, quia Patris est Verbum: quid enim tam tuum, quam tu: quid tam non tuum, quam tu si alicujus es quod es?) Hinc etiam gloriam suam Christus non quærit, sed Patris, adeoque non quærit suam, ut etiam fugiat: adeò fugit, ut etiam jugi miraculo, dum vivit in terris, coercet intra se gloriam corpori debitam, alioqui ex anima beata erupturam, ac semel cum eam exundare ruptis quasi aggeribus permisisset coram

(a) *Aug. Tract. 29. Ioan.*

ram pauculisteſtibus , hoc ipſum ſi-
lento premi voluit. Et nos tantum
non miracula tentamus ad gloriam
nomini noſtro conciliandum, quæ ſo-
li debetur Deo! O Chriſtiformitatis
amatores diſcite gloriam in altiffimis
Deo canere , diſcite nuſquam niſi in
cruce gloriari , diſcite exinaniri for-
mam ſervi accipientes , non Domini
gloriam rapientes. Exinanite , exi-
nanite animam veſtram uſque ad fun-
damentum profundiffimæ humilita-
tis in ea , furtum de manibus veſtris
excutite , reddite gloriam Dei Deo.
(b) Origo fontium & fluminum mare,
virtutum & ſcientiarum Dominus JE-
ſus Chriſtus : quis enim Dominus
virtutum, niſi ipſe Rex gloriæ? ſed &
juxta Annæ canticum idem ipſe Deus
ſcientiarum Dominus eſt, continentia
carnis, cordis industria, voluntatis re-
ctitudo ex illo fonte manant , non ſo-
lum autem; ſed & ſi quis caller inge-

K 5

nio,

(b) Bern. ſerm. 13. Ioan.

nio, si quis nitet eloquio, si quis moribus placet, inde est; unde scientiæ, unde sapientiæ sermo, thesauri siquidem sapientiæ & scientiæ ibi omnes absconditi sunt. Quid? casta consilia, iusta iudicia, sancta desideria nonne rivuli fontis illius sunt? Quod si copia aquarum secretis subterraneisque recessibus incessanter æquora repetunt, ut inde rursus ad visus, ususque nostros jugi & infatigabili erumpant obsequio, cur non etiam spirituales rivi, ut arva mentium rigare non desinant, proprio fonti sine fraude & intermissione reddantur? ad locum unde exeunt, revertantur flumina gratiarum, nempe ad Christum factorem gratiarum, ut iterum fluant, remittatur ad suum principium cœleste profluvium, quo uberius terræ refundatur. Qualiter, inquis? qualiter dicit Apostolus in omnibus gratias agentes, quicquid sapientiæ, quicquid te virtutis habere confidis, Dei virtuti,

ac Dei sapientiæ deputa Christo. Soli Deo honor & gloria, solus cuncta creavit, solus de hoste triumphavit; torcular enim calcavit solus, & de gentibus non fuit vir secum: solus captivos liberavit, & socium habebit in gloria? gloriam meam, inquit, alteri non dabo. Et superbus, ego, inquit, mihi eam licet non dederis, usurpabo: nec enim placet ei Angelica distributio dans gloriam Deo, pacem hominibus. Quid nequius servo usurpante gloriam Domini sui? Joseph noverat mulierem esse gloriam viri, solamque ex bonis Domini non esse relictam in sua potestate uxorem: unde judicavit iniquum in gloriam facere eum, qui se fecerat gloriosum. Quid? ergo homo zelat gloriam suam, & Deum audet velle fraudare sua quasi non zelantem? Gratiâ Dei es quod es, quod si studeas captare gloriolam pro gratia quam accepisti, nonne fur es & latro? Quid habes quod non ac-

cepisti? omninò nihil : ergo nec meritum præcessit in te ullum , ut illa , de quibus gloriaris , acciperes. Qui enim non fecisti ut esses , fecisti ut bonus esses ? Qui in peccatis natus es totus ? Quòd si & hoc fatearis , profectò frustra inflaris adversus alium , qui ideo non habet quod tu , quia non accepit ut tu. Nec judicares proximum contemnendum præ te , si non præ illo te honorandum judicares.) Audes alteri te præferre conscius & certus peccatorum tuorum , nescius & incertus alienorum ? (c) Et undè tibi gloria putide pulvis , tibi unde ? de vitæ sanctitate ? sed spiritus est qui sanctificat , spiritus dico , non tuus , sed Dei. Ad blanditur popularis favor , quòd verbum bonum , & benè fortè deprompseris ? sed Christus donavit os , & sapientiam.) (d) O si scires , quàm parum est quod habes , & hoc ipsum quàm

(c) *Ibid.* (d) *Bern. ser. I. in Ps. Qui habitat.*

quàm citò perdes, si non servaverit ille, qui dedit? Hæc enim duo sunt, quæ valdè collectos, & subjectos Deo nos reddere possunt.) Sed quid denique tuum unde glorieris, nisi mendacium & peccatum? At gratiæ Dei consensisti cùm dissentire posses: quis non irrideat naufragum eo gloriantem, quia porrigentis auxiliatricem dexteram apprehendit, cùm eam posset non admittere? Quis contra mendicum eò se magnificè circumspicientem non indignetur, quòd stipem oblatam non rejecerit? Absit ergo mihi gloriari, nisi in cruce Domini nostri JESU Christi in æstimatione illa misericordi, quâ me sibi fecit æquilibrem in statera crucis, emens me pretio sanguinis sui. Hæc enim verò gloria mea maxima & sola, tanti à Deo fuisse æstimatum ac redemptum. (e) Quid enim nobis gloriosius, quàm quòd tanti æstimavit nos Deus? Quanquam

K 7

&

(e) Bern. ser. 13. Cant.

& hoc ipsum revera gloriari in solo Deo, à solo Deo est.) Verùm hæc humilitas in cognitione necessaria est, quam scrutans corda & renes veritas sensibus ingerit animæ vigilantis: adhibe præterea, ô anima Christiformis voluntatem, & fac de necessitate virtutem. (f) Disce quia JESUS humilis est corde, hoc est, illâ humilitate, quam suasit cordis affectio, non quam extorsit discussio veritatis. Eris tu quoque humilis cordis affectu, si nobis aliter apparere foris, quàm te invenis intus, alioquin time, ne de teipso legas pondus, & pondus abominatio est apud Deum. Quid enim? tu te depretiaris in secreto apud teipsum veritatis trutinâ ponderatus, sentiens nil esse tuum, nisi mendacium & peccatum, te dignum esse omni dedecore & contempu, dignum etiam omni extremitate & inferioritate, dignum plagis: quid ergo foris alterius pretij
men-

(f) Bern. serm. 42, Cant.

mentiens majori te pondere vendis nobis, quàm ab ipsa veritate accepisti? time Deum, & noli hanc rem pessimam facere, ut quem humiliat veritas, extollat voluntas; hoc enim est resistere veritati, hoc pugnare contra Deum: magis autem acquiesce Deo, & sit voluntas subdita veritati: nec tantùm subdita, sed & devota. Nonne Deo, inquit, subiecta erit anima mea? Et parum est esse subiectum Deo, nisi sis & omni humanæ creaturæ propter Deum: Subdere paribus, subdere & minoribus. Sic enim dicit nos, inquit, Joanni se subdens, implere omnem justitiam. Vade & tu ad minorem, si vis in justitia esse perfectus, defer inferiori, juniori te inclinato.)

§. 2.

AT que hætenus primus est humilitatis gradus, sibi gloriæ nil arrogare; & hoc devotè, nec verè tantùm confiteri, at profundius descendit,

234 CHRISTIFORMITAS,
dit, si non modò gloriam non quærit,
sed etiam fugit. Christus JESUS nocte
voluit nasci, tacet infans, non se ex-
tollit, non magnificè prædicat, cùm
eum annuntiat Angelus: laudat mul-
tudo cœlestis exercitûs. Et ubi ca-
nunt Angeli? in stabulo. Quibus an-
nuntiant? pastoribus. Ubique in ipsa
gloriæ luce commendatur humilitas.
Si eum adorant Magi, adorant in exi-
guo Bethlehem oppidulo: esto non in
stabulo, ut eruditis placet, ad eò in ad-
mittenda gloria etiam gloriæ fugax
Christus fuit, ut prælegerit Bethle-
hem glorificationi, Hierosolymam
passioni. Quid quòd triumphans sedit
super pullum asinæ? diceres humili-
tatem triumphare, & hanc triumpho
sui maximam esse pompam? O hu-
militas virtus Christi quantum con-
fundis superbiam nostræ vanitatis!)
(a) O quisquis JESUM sequeris avidus,
Christiformitatis inventum abscon-
de

(a) Bern. ser. 1. Epiph.

de thesaurum, ama nesciri, laudet te
os alienum, fileat tuum). (b) Nec mala
quidem tua nisi prudenter ac humili-
ter ac prudenter detegat. (c) Est enim
confessio eò periculosius noxia quò
subtilius vana, cùm ipsa etiam inho-
nesta & turpia de nobis detegere non
veremur, non quia humiles sumus, sed
ut esse putemur; appetere autem de
humilitate laudem humilitatis, est
non virtus, sed subversio.) (d) Cùm
ergo laudari se comperit verus humi-
lis, de bono, quod se fortè habere cog-
noscit, nihilominus quantum in se
est, scuto veritatis curat à se jaculum
favoris repellere, dans gloriam Deo,
& dicens: gratiâ Dei sum id quod
sum, & propulsans à se omnem suspi-
cionem ait Domino: non nobis Dø-
mine, non nobis, sed nomini tuo da
gloriam.) Sic Christus, cùm vellent
facere illum Regem, fugit in montem
ipse

(b) *Ber. ser. 3. Nat.* (c) *Ber. ep. ad Sen.*
(d) *Ber. ep. ad hem. Sen.*

ipse solus; ad Deum, solitudinis suae ac miseriae conscius, fugit humilis, cum laudatur, Deum laudans. Laudem ut flagellum timens, & laudatores adultores putans. Probat ipse opus suum, ut sic habeat gloriam in semetipso, & non in altero fidelis sui met custos, qui sibi oleum favoris sine fraude reservet, ne in adventu sponsi lampas conscientiae vacua extinguatur. Insipiens tu superbe, qui merces congregas in saccum pertusum, qui thesaurum tuum alieno in ore constituis: ignoras quod arca ista non clauditur, nec seram habet, nullique omnino clausa nocere volenti. Non tutum plane est, sed stultum ibi thesaurum tuum recondere, unde non valeas resumere cum volueris: si ponis in os meum, jam non in tua, sed in mea potestate est, cum utique pro meo libitu vel laudare te possim, vel derogare tibi. Sanum vas conscientiae, & secretis, quae bene ago, servandis

dis

dis idoneum. Quicquid in ea reposue-
ro securus sum, quia non perdam, ser-
vabit vivo, defuncto restituet. O
quanto utilius est abscondere, quàm
ostentare si quid habeamus boni! Sic-
ut & mendici, cùm eleemosynas pe-
tunt, non pretiosas vestes ostendunt,
sed seminuda membra ac ulcera si ha-
buerint, ut citius ad misericordiam
videntis animus inclinetur.

§. 3.

Altissimus humilitatis gradus est,
ignominiam pati & amplecti. (a)
Verus humilis vilis vult reputari, non
humilis prædicari, gaudet contemptu
sui, hoc solo sanè superbus, quod lau-
des contemnit, ipsumque contem-
ptum.) Christus nondum natus ho-
spitio & Bethlehem oppidulo exclu-
ditur, fugatur ab Herode, ignominio-
sam peccati notam suscipit in Circum-
cisione, nomen in Baptismo, pœnam
in cruce, factus pro nobis peccatum &
maledictum. Quasitus ad regnum fu-
(a) Bern. git,

git, quæ sit ad probra, ad supplicium
ultra se offert & ingerit. Circumcidi
& baptizari vis Domine Jesu, (b) ut
quid enim, aut quid tibi opus fuit Cir-
cumcisione aut Baptismate? Numquid
fane opus est medicina, aut munda-
tione mundo? Non sic impii, non sic a-
git perversitas elationis humanæ: e-
rubescimus vulnerum ligaturam, qui
de vulneribus interdum etiam glo-
riamur, quem nemo arguere potest de
peccato, ipse peccati remedium &
verecundum pariter & austerum sine
ulla necessitate suscepit. Nos è contra
inverecundi ad obscœnitatem culpæ
erubescimus agere pœnitentiã, quod
extremæ dementiæ est malè proni in
vulnera, peius in remedia verecundi.
Qui peccatum non fecit, non dedig-
natus est se peccatorem reputari, nos
& esse volumus & nolumus æstimari.)
Venit ad Baptismum tanquam unus è
populo, qui solus erat sine peccato.

Quis

(b) *Bern. serm. 1, de Circ.*

(c) Quis eum crederet filium Dei? quis putaret Dominum majestatis? Valdè quidem humiliaris Domine, in imis absconderis, sed Joannem qui te nondum natum, nondum natus agnovit latere non poteris. Ego, inquit Joannes, à te debeo baptizari, & tu venis ad me. Magna utrimque humilitas, sed nulla comparatio. Quomodo enim non humiliaretur homo coram humili Deo?) Ergone tam humilis Deus & adhuc superbus homo? (d) Et quæ superbia sanari potest, si humilitate tanta non sanatur?) Stude ô Christiformitatis sectator humilitati Christi (e) quæ solidum fundamentum est, custosque cæterarum virtutum, sectare illam, quæ sola te potest salvare. Quid enim magis indignum, quid detestandum amplius, quid gravius puniendum, quàm ut videns Deum cæli parvulum factum, ultra apponat homo

(c) Bern. serm. I. de Epiph. (d) Aug.
(e) Bern. serm. I. de Nat.

mo magnificare se super terram? Intolerabilis impudentiæ est, ut ubi sese exinanivit majestas, vermiculus inflectur & intumescat.) Ecce de cælo venit, qui servis in terra occurrere, eos salutare & honore prævenire etiam reprobos, puta Caipham, Herodem & alios inferioris notæ non despicit, & nos in terra humiliari contemnimus, qui de terra sumus, honore prævenire fortè electos, fortè reprobi ipsi refugimus. Audi superbè, qui JESUM doctorem non audis, pro exemplo se statuentem audi, vel intonantem illud, nisi efficiamini sicut parvulus iste, non intrabitis in regnum cælorum. Esto parvulus cum JESU parvulo. (f) Qui se dedit in terra parvulum parvulis, magnus in cælo offeret se magnis, semperque in illo magni esse poterimus, si semper sub illo parvuli simus.

CA.

(f) Aug. Ps. 62. & ser. 4. in vigil. Nat.